

AZ EMBER

GÖNDÖR FERENC POLITIKAI KÉTLÉSEI

Beszélgetés

Wekerlével, Szerényivel és
Szurmayval a gyűjtőfogházban

Ellenforradalmi szeánsz
Somssich gróféknál

Vantus népbiztos levele

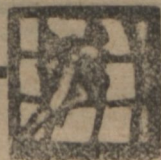
Szőkőti grófok és hercegek palotáiban

„Ruhe in Budapest“
Írta: Molnár Ferenc

Károlyi Mihály és a vörös zászló

Móricz Zsigmond és Szamory Dezső

alkjai, stb. stb.

Egy szám ára 1 korona

EGYETEM KÖNYVTÁR
SZÉCHÉNYI
POLYÓRATOR
19 / 1

Menjünk Sebestyén „**GAMBRINUS**“ éttermébe VII. Erzsébet-körut 27 Esténként Brassól Kozák Gábor muzsikái

ROYAL-APOLLÓ A Maharadzsa gyöngye
 Előadások kezdete: 3, 5 és 7-kor. Első és második rész

FŐVÁROSI ORFEUM Ma és mindennap . . . Kezdete 8/16 órákor
 Budapest, VI., Nagymező-utca 17. szám. Elsa—Berta—Mária Wiesenthal eredeti táncalban.
 Igazgató: Keleti és Ribner. Telefon 3—17. „Commandant“ Huntley kómikus zsonglőr-jelenet.
 A Tolmács. Bohózat I. felv., magyar színp. alkalmazta: Harmath I. György Dezső új műsorral.

A belfváros legelőkelőbb MOZGÓKÉP-SZÍNHÁZA
CORSO Star-film! **A SZÍV TÉVEDÉSEI**
 Dráma négy felvonásban.
 Bassermann Albert felléptével: **APA ÉS FIA** Dráma négy felvonásban.

TÉLIKERT

PROLETÁR VARIETÉ-MŰSOR NAGY OPERETT

MOZGÓKÉP-OTTHON
 TERÉZ-KÖRUT 28 TELEFON 144—98
 Előadások: 1/24, 1/38, 1/28 órákork!

Egy tévedt nő naplója
 Margerithe Böhme regénye 5 felv.
 A főszerepben: **Erna Morona.**
Páris fia
 Filmjáték 4 felv. — Francia film.

NEMZETI (ROYAL) ORFEUM Világ profészárjai egyesüljétek! Ez a fényes ki-
 VII. ERZSÉBET-KÖRUT 31. SZ. Esti előadás 8/16 órákor, d. u. 1/18 órákor kezdődik.
 Kabaré kezdete 1/27-kor. Vasár- és ünneppan d. u. 1/23-kor.

URANIA A TIGRIS
 Előadások 4, 8/16, 1/18 órákork. Vasár- és ünneppan 8, 1/25, 6 és 1/19 órákork.

Fantasztikus filmjáték 5 részben.
 A főszerepben: **Olaf Fönss.**

Aki „Az Ember“ To egész évre előfizet, ingyen kapja
„AZEMBER“
 eddig megjelent összes számait.

APOLLÓ-KABARÉ
A nagysikerű új műsor!
 Előadás kezdete 8 órákork.
 Ünnepe és vasárnap délután fél 8 órákork mérsékelt helyárú előadás teljes esti műsorral.

ben, a kapitalizmus elesett áldozata, — mikor mondom, a színésznő kiment, a kedves kis nő, megmarkolászta az uzsorás házjóságza torkát, — tapsolni kezdtek itt-ott: feláll mögöttem valak, lepisszegte a tapsot s azt dörmögte:

— Micsoda marhák vannak a világon.

Ez igen: közönség.

Ennek nem játék a szinpad, sem az élet. Ez szívébe veszi az igazságot s nem engedi kiütni onnan.

Ezt áhitattal lehet megközelíteni, ennek lehet értelmes szót mondani: ez menedéke a művészet igazságának. Ez nem a kultúrába belecsömörlött habitué, ennek nem kell rossz szagu iparművészet: ez ember, ez él, ez igazságító lélek.

Egészen megújodtam ezen az estén s valami magas és tiszta érzések keltek föl bennem a művészet föladatáról.

Budapest, 1919. márc. 27.

Móricz Zsigmond.

NEM TÖRTÉNT TALÁN TÉVEDÉS? Hizott arcára rászállott a boru, brillians-gyűrűs ujjait idegesen tördelte.

— Hát igaz legyen ez? Söhajtotta Többszörös Háztulajdonos. Elveszik a házat. Az én házaimat veszik el. A kormány veszi el tőlem, én tőlem, aki mindég kormánypárti voltam és nem fizet érte.

— Igaz — nyugtatták meg a villamoson.

— Ez lehetetlen, — derült fel egy pillanatra — hisz a kormány a háziurakat nem is hívta meg az értekezletre.

(A háziurakat tényleg nem hívta meg a kormány. Ugyilátszik itt valami tévedés lehetett. A szerk.)

Ellenforradalmi széansz Somssichéknál

Ezt a történetet körülbelül egy héttel ezelőtt hallottam egy jóbarámtól. Nyomban meg is akartam írni, mert bizonyára mást is érdekel, hogyan fest egy ellenforradalmi széansz. Az eset, sajnos, már csak tanulságai-ban aktuális, mert szereplői, akik pár héttel ezelőtt még elég bátrak voltak hozzá, hogy mozgalmakat szervezzenek a polgári forradalom ugynevezett vívmányai ellen, a proletariátus diktatúrájának megjelenésére úgy szétugrottak, mintha bomba csapott volna közéjük. Alig hinném, hogy ma is mernének valami ellenforradalmasdóra gondolni. A proletariátus kormánya ugyanis nem a Nagy Vincéék módszere szerint dolgozik. Nem ijesztget, nem játszik szentilonásdit a háboru véreskezű generálisaival, hanem odaüt, ahova kell. És ezt tudják, vagy legalább is sejtik az érdekeltek.

A barátom ezeket mesélte:

— A Nemzeti Színház színészbejárója körül álldogáltam néhány ismerőssémmel, amikor egy hölgy lépett hozzám. Engeljen meg nekem annyi lovagiasságot, hogy egyelőre ne nevezem meg. A hölgyet régebb ideje ismerem, nemrég együtt voltam vele egy társaságban, ahol föltűnően sokat politizáltak és szidták a kormányt, Károlyit ócsárolták, „ronda héber bandának” nevezték az egész kabinetet. Minthogy nekem a vita nem kenyerem, szó nélkül végighallgattam őket, magamba fojtva mérgemet és öklömet nagyobb biztonság okáért zsebredugtam. Önagysága nyilván félreértette a hallgatást. Így történhetett, hogy a következő szavakkal fordult hozzám:

— Kedvesem, ma este összejövünk egy társaságban, *Somssich* Anjornál, ahová szeretném magát is bevinni. Maga jó keresztény fiu (mit tagadjam, zsidó vagyok), bizonyára együtt érez velünk. Ne kérdezzen semmit. Pszt. A többit ott megtudja.

— Az eset érdekelní kezdett. Elmen-

tem Somssich Andorékhoz. A szalonban elég nagy kompániát találtam. Ott volt a többi között egy magyar író, aki főleg hatafmas behemót-termetéről és rossz kritikáiról ismeretes, amelyeket egy konzervatív lapban helyeztet el, még talán arról, hogy ő írta a magyar irodalom legrosszabb, legnagyobbképbű regényeit. Ott volt egy magyar író, aki régi nemesi házak törtékeit szokta elzokogni fél-himnű társánál feltétlenül nagyobb tehetséggel. Ott volt egy Vay grófné, néhány huszártiszt, egy pap, akiket nem volt szerencsém közelebről megismerni, több színész is és a házigazda.

— Előbb fesztelen társalgás kezdődött a zsidókról, akik az író ur mondanása szerint „a társadalom méregkeverői.“ Aztán Károlyiról, akire Vay grófné kijelentette:

— *Ne is emelgessék ezt az embert! Szégyent hozott a családjára. Nem ismerjük és egy ujjunkat se mozdítanánk meg érte, ha felkötnék!*

— Amikor a hangulat kezdett kialakulni, Vay grófné csendet kért és jelentést olvasott föl a „magyar nők“ valamilyen „nemzeti bizottmánya“ nevében arról, hogy ő eddig 143 helyi szervezetet létesített a vidéken és hogy „apostoli munkáját“ a jövő hetekben folytatni akarja.

— Ekkor már kezdtem rosszul érezni magam. Láttam, hogy ez a kompánia nem pusztán pecsenyézni és borozni gyűl Somssich uram asztala köré és körülnéztem, hogy távozhatnék a legkevesebb föltűnéssel. De most valami új attrakció következett, amit még érdemes volt meghallgatni. A házigazda a komornyikjáról kezdett beszélni, aki hallatlanul okos és elmés fiu és levelet írt *Hock János*hoz, az istenben boldogult *Nemzeti Tanács* elnökéhez. Indítványára behívták Józsefet, a jeles komornyikot, hogy olvassa föl a levelet.

— Egy leberetvált, föltűnően bárgyú ábrázatu, vén urasági cseléd állott oda az „előkelő“ társaság elé. Nyájas, simogató szavak röpködtek körül.

— Józsikám, álljon ide hozzám!

— Ide jöjjön, itt jobban lát!

— Halljuk azt a szép levelet!
És a Józsi dadogva, el-elakadva hozzáfogott a felolvasáshoz.

— Hallja-e tisztelendő ur! — ezzel a megszólítással kezdődött az írás és a legkvalifikálhatatlanabb baromságokkal, a legutszélibb hülyeségekkel folytatódott. Hogy elárulják a „hazát“ (a Józsi hazáját), hogy eladták magukat a zsidóknak és több eféle.

— Végignéztem az arcokon, mit szólnak ehhez a remekműhöz. Nos, ezek az arcok a legnagyobb mosolyokban fűrdtek, az „író“ ur nemes birkafejjel nagyokat bölintott, az író, a szép lélek úgy kacagott, mint akit csiklandoznak. Fölhasználtam az általános taps, dicséret, elismerés örvendeztető lármáját, hogy kionszak a házból.

— Amikor a kapu alá értem, beleütköztem egy másik tiszt társaságba. A huszár és ulánus urak egy cigánybandával vonultak föl a lépcsőn. Hová? — kérdeztem a házmestertől.

— A Zlinszky alezredes urékhoz mennek eljegyzési cécóra... — mondta a kapus.

Eddig az eset. Zlinszky urék, Somssich urék, áll-e még az eljegyzési lakzi?

„VÖRÖS TERROR“ címmel kézzel írott plakátok jelentek meg itt-ott az utca falain és azzal fenyegetőztek, hogy most pedig reszkessen mindenki, mert jön a leggyilkosabb terror. Nyomdát sem kaptak azok az ambiciózus magánvállalkozók, akik ezekkel a vérszomjas cédulácskákkal akarták elérniteni Pesten az embereket és ezért kézzel voltak kénytelenek vésztojásló hirdeténeiket elhelyezni a falakon. Nincsen különösebb jelentősége a dolognak, de mégis csak figyelmeztetni kell azokat, akik ilyen felesleges dolgokkal kísérleteznek, hogy a *forradalom rendje* olyan nagy érték, ami ellen senkinek nem szabad vétkeznie. Aki ez ellen vét, az maga hívja ki *maga ellen a legvörösebb terrort*. Kár tehát fáradni azokkal a riogató plakátokkal, mert hiszen Magyarországon olyan csudálatosan szépen épül ki az új világrend, hogy halálos bűn megzavarni az építés nagyszerű munkáját és tessék

tudomásul venni, hogy a vérengzés, gyujtogatás és fosztogatás a proletárok diktatúrájának egyáltalában nem célja. A munkások győzni akarnak és ha már győztek, akkor dolgozni, dolgozni, dolgozni . . .

Az Irodalom a Tanácsköztársaságban

Az irodalmat, művészetet, tudományt a Tanácsállam természetesen a legnagyobb szeretettel ölelé magához. Az élet szépségét, az írás, a kép, a nemes szobor, a vers, a szindarab lendület, drága himporát nem akarja letörölni. Nem akar uniformizálni, nem akar egyenruhát adni, egyáltalán nem akar hozzányulni a művészi termeléshez. A Tanácsállam természetesen megszünteli azt a beteg állapotot, hogy a szépség, a művészet a tőkés osztályok kiváltsága legyen. A premiérek, tárlatokon ezután nemcsak a hadimilliomosok, a Lipótváros rokkant habitúéi lesznek képviselve, hanem a dolgozó, verejtékező tömegek. Népkönyvtár, néptárlat, tágas olvasósobák, népmuzeumok nyílnak meg és a művészi oktatás nemcsak mágnások, hadseregszállítók monopóliuma lesz, hanem valamennyiünké. A festő nem fog keserves portrékat festeni gazdag asszonyságokról, hanem szabad művész lesz, akinek alkotásait a kommün helyezi el. Az író, művész kiélheti a maga leggyénibb életét és írhat, dolgozhat kedve szerint. A Tanács hatalomnak nincsen más feladata, mint az, hogy eljuttasson minden igazán művészi alkotást minlenkihez. Eleinte arra igyekszik, hogy a szocialista gondolatot propagálja, a művészet eszközeivel is belevigye a tömegekbe, de igazi szocialistának eszébe nem jut, hogy „szervezze“ a művészi termelést.

Vanderwilde és Kautsky, akik rossz, hibás politikai uton járnak ugyan, de alapos tudósok, egyetértenek abban, hogy a szocializmus feladata a gazdasági javak termelésének és szétosztásának megnevezése. A szellemi javak ter-

melését nem kell szabályozni, hanem csak arról kell gondoskodni, hogy a kultúra mindenki számára hozzáférhetővé váljék, hogy a művészet, irodalom ne a kiváltságosok, hanem a nép gyönyörűségét, nemeseletét, lelki felüdülését szolgálja. Arra kell törekedni, hogy minél több fogyasztója legyen az irodalomnak, művészetnek. A Tanács hatalom programja: tudományos szervezés a gazdasági javak termelésében, szétosztásában, — bizonyos átmenet után itt sem az egyenlőség alapján, hanem Marx tanítása szerint mindenki képessége szerint termel és szükséglete szerint fogyaszt — és anarchia a szellemi javak termelése terén.

Ezt a felfogást tette magáévá az orosz föderatív szovjet-közlárság is. Lunacsarszky népbiztos minden igaz kulturértéket áthozott a kommünbe. Az Opera, az orosz ballett régi fényében csillog. A szovjetállam területén nincs analfabéta, tehát a kulturális fogyasztás óriási. Saljapin most Moszkvában énekel és egy sikeres estéjén nyolc zsák lisztet kapott. A szabotáló, ellenforradalmi, a kapitalizmust visszanyafogó, a frondörködő intelligenciával szemben természetesen az volt Lunacsarszky jelszava: üsd az intelligenciát! De akik hívei voltak a Tanácsok hatalmának, azokat szeretettel, megértéssel ölelte magához. A művész, artista, író, ujságíró, színész másodosztályú élelmezést kap és a szovjet külön prémiumokkal jutalmazza a művészi termelést. Az októberi forradalom évfordulóján kilenc szobrot lepleztek le Moszkvában és Robespierre szobra mellé állították Heineét. Most a Lunacsarszky vonatokon a legkülönb írók, művészek járnak be az országot és a felszabadult proletártömegek benső esztetikája szebb, nemesebb ünnepléssel köszönti a szellemi munkást, a költőt, a művészt, mint az enervált, pettyhüdt burzsoa. A Tanács hatalom most Maxim Gorkyt tette a kultúra népbiztosává és ez a lázas, csodálatos zseni odavetette az egész intelligenciát a szovjet vörös zászlai alá. Uzsorás kiadó, kerítő igazgató, nagytőkések rimája, gazdag parvenue helyett a

dolgozókhöz, a tömegekhez szól most a művész.

Ez így lesz nálunk is. A nagyszerű mustból, amely most forr, nemes tokaji lesz. Lunacsarszky, Gorky után az ő nyomdokaikban jár majd a magyar Tanács hatalom kulturpolitikája is. Ami zavar, tájékozatlanság most az írók, művészek között van, az elmulik és csodálatos lendülettel nagy szárnyalással elindul az új kultúra.

Magyar Lajos.

Szökött grófok és hercegek palotáiban

Egészen új világ van a grófi és hercegi palotákban, a volt nemzeti muzeum mögött, a Krisztina-városban és a budai várban.

A proletárdiktatura izmos ökle reácsapott e hatalmas és cifra palotákra, ahová bevonult a nép. Az elzárt márvány és kőpaloták nehéz tölgyfakapui tárva-nyitva vannak és vérvörös lobogók lengenek rajtuk.

Legnagyobb részét közintézményeket, a szovjet köztársaság fenntartó szerveit helyezik el bennük.

A hercegi és grófi palotákban proletárgyerekek részére üdülő helyiségeket, munkások részére könyvtárakat rendeznek be. A paloták nagy szalonjaiban és táncstermeiben, valamint télikertjeiben, munkásoktató, tudományos és szórakoztató előadásokat rendez az Országos Ismeretterjesztő Bizottság.

A paloták egykori tulajdonosainak legnagyobb része elmenekült, Svájcba szökött leginkább.

Ellátogattunk ezekben a grófi és hercegi palotákba és érdeklődtünk, milyen élet folyik most bennük, és hol vannak egykori tulajdonosaik.

Első utunk Festetich Tasziló herceg palotájába vitt. A palota a Múzeum mögött a Főherceg Sándor-utcában van.

Benyitunk a Főherceg Sándor-utca 3. számú kapun. portása, az öreg Moldován József fut elibénk. Nyírott gesztenyeszínű haju, tagba szakadt 58 éves férfi. nines bajusza, jellegzetes lakáj arca van.

Elmondja, hogy ő maradt itt egvedül a herceg palotájában. amidőn gazdája Bécsbe menekült. Nem gondol többet rá, nem volt oly jó dolga. nem is akart elmenni vele, — pedig harminc évig volt

a herceg szolgája. Három héttel ezelőtt az Országos Ismeretterjesztő Bizottság részére rekvirálták a hercegi palotát és ő rögtön szolgáltatételre jelentkezett is a bizottságnál, ahol kikötötték, hogy bajsuzát meg kell növesztetni, hogy ne is hasonlítson lakájra.

Stolze Lénárd tanítómester, aki az Országos Ismeretterjesztő Bizottság munkásoktatásügyeit intézi, — elmondotta, hogy az öreg Moldován maga segíti a börgarnitúrákat, bőrszékeket a tanácsterembe hozni, amely ezelőtt tánc terem volt. Itt most a vas és fémmunkások kiküldöttéi tartanak értekezletet a fémmipari továbbképzésnek a műhelyoktatással való megszervezéséről.

A márványszalonban pedig munkásleányok tanulják a ruha és ruházati-cikkék javítását, jókarban tartását, szabását és illeszküzetet. A fogadóteremben hejének zárva a herceg hecsomagolt holmijai, a kulcsokat az öreg Moldován őrzik, de ha valamire szükség van, készségesen átadja a kulcsokat és kihordja a kért tárgyakat. A herceg 170.000 holdas birtokán termelő-szövetkezetek alakultak a földműves szegénységből. A herceg egy szobájába az ország legnagyobb diapozitív-gyűjteményét helyezték el, ez a 35.000 darab diapozitív az Országos Ismeretterjesztő Bizottság tulajdona, a Múzeumba tekintő földszintjén a Múzeum hírlapgyűjteménye van elhelyezve. Festetich Tasziló herceget, amint ismeretes, detektívek Bécsben elfogták és most őrizetben van Pesten.

Ezzel a palotával szemben, a Főherceg Sándor-utca 10. szám alatt az Odeszalchy hercegek palotája terül el. A palota névleges tulajdonosa özv. Odeszalchy Gyuláné hercegnő, — aki nyok szobás lakásban lakik itt, a ház első emeletén személyzetével együtt, a második emeleten a fiatal Odeszalchy herceg él családjával, a személyzet pedig a pincsehelyiségekben foglal helyet.

Az öreg szolga, aki 36 éve van az Odeszalchy család alkalmazásában, még ma is havi 80 korona fizetést kap az ellátáson kívül.

Meg is jegyezte: Az urak nem fizetnek most majd jobb lesz, csak nem tudom, hová iratkozzam be, melyik szakszervezetbe, mert a lakások szakszervezete még nem alakult meg. Különbön nem sokat tudhattunk itt meg, mert ez az öreg lakáj is nagyon elzárkozott, amikor érdeklődtünk a palota lakásviszonyai felől. azt hitte, lakást akarunk rekvirálni.

További utunk azután a Krisztina városi Karátsonyi palotába vezetett.

Eppen kerékpáron kifelé tartott *Janzó Antal*, 20 éves inas fiú, aki 17 éves korában került a Karátsonyi palotába és 18 éves korában a harctérre ment, az olasz frontra, Montadili Venzán megsebesült, a lábán lőtt sebet kapott, Páduába került, mint fogoly és közvetlen az októberi forradalom kitörése után cserélték ki mint rokkant hadifoglyot és visszatért gróf Karátsonyi Jenő szolgálatába. Azelőtt, 14 éves korától kezdve, *Liechtenstein János*, *Liechtenstein* tartomány birodalmi hercegénél teljesített inas szolgálatot, gróf *Andrássy Géza* leánya ugyanis *Liechtenstein János* birodalmi herceg felesége.

Ez a *Janzó Antal* igen érdekes dolgokat tudott elmondani arról, hogy a hercegek és grófok közül, kik hol rejtőznek.

Elmondotta, hogy Svájcban a következők tartózkodnak együtt egy társaságban: *San Moritzban* gróf *Andrássy Gyula*, akik a lakájok csak mint „*Duci bácsi*” ismernek, gróf *Berchtold Lipót* volt közös külügyminiszter, *Liechtenstein Jánosné* hercegné, a birodalmi herceg neje, gróf *Andrássy Géza* leánya és a hírhedt *Windischgraetz Lajos* herceg egész családjával, feleségével *Széchenyi Mária* grófnővel és három gyermekével: egy fiával és két leányával. Mikor megkérdeztük, honnan tudja oly pontosan ki hol van, azt felelte, azt egymás közt a lakájok jól tudják, mert hol az egyik, hol a másik autón kísérettel Svájcba megy időközönként. *Windischgraetz herceg* autón szökött meg *Budapest*ről egyszerre családjával, hogy mikor ezt pontosan nem tudja megmondani, *San Moritzban* a „*Souvetten Haus*”-ban vannak megszállva. Néhány grófi család még tovább szökött, Svájc fővárosába, Bernbe. ott is több magyar gróf van.

Már a kapuban tudtunk meg onnyi érdekes adatot, most azután tovább folytattuk utunkat a palota belsejébe, ahol *Volsic Károly* portás fogadott, törött magyarsággal beszélt, rögtön német nyelven érdeklődtem nála a helyzetre vonatkozólag és a palota titkári hivatalához utasított. Megmondtam, ő is meg tud felelni kérdéseimre, nem érdekel sem a gróf, sem a titkária, inkább mondja el, hogy érzi magát? Azt válaszolta, hogy bizony aggódik sorsa iránt, mert az urak többé nem tudják eltartani, ezt ki is jelentették neki, legyek a segítségére, mondjam meg, hogy hol van a portások szakszervezete, erre én nem tudtam válaszolni,

arra kért, jegyezsem meg a telefonszámát és adjam tudtára, hová léphet be, hogy róla is gondoskodás történjék, mert hisz ő nem tehet róla, hogy tovább nem lehet grófi portás, bármilyen munkát vállal, különben csak két éve szolgál gróf Karátsonyi Jenőnél, azelőtt *Dessewffy grófok* portása volt 16 évig a Horánszky-utca 16—18. számú palotában.

A palotában különben a karhatalmi század egy kilendeltsége van elhelyezve, amely átadja helyét a vörös őrségnek. A hadügyi népbiztosságnak is van már itt egy osztálya. A Karátsonyi-palotában különben üdülő szanatóriumot akarnak berendezni proletárgyermekek részére. Karátsonyi Jenő gróf és felesége benn laknak a palotában kis személyzettel és öt szobából álló lakosztálylyal. A palota télikertje tele van délszaki növényekkel és vagy 30 szoba áll itt majd a proletárgyermekek rendelkezésére nagy könyvtárhelyiséggel.

Igy alakulnak át a grófi és hercegi paloták a szovjet-köztársaság kulturentézményeivé. *Szerényi Simon*.

Kelt Vörös Ujság szerkesztőségében

A fiókos, barna butordarab türelmesen türi, hogy föléje hajtsam mellem. Beszélni szeretnék az íróasztallal, amelyen most az *Ember*nek írok. Még tiz egynéhány napja más irt rajta. Más és egészen mást. Ráillesztettem a lapjára tiz ujjamat, mint a szellemtáncolta asztalkára, hogy szellemet idézzek. Az íróasztal abszolút nem látszik tudomást venni dühödtt vérkeringésemről, nem mozdul, a szellem nem jön, hiába várom.

Pedig soha szellemmel nem óhajtottam egy a randevut, mint most. Jól esnék egy kis terefere a szellemmel, hogy mit szól ezekhez a változásokhoz, amik történtek, mit szól ahhoz, hogy én ülök itt, aki nem vagyok irodalmi nagyság, ellenben soha nem akartam a huszmillió magyart megmenteni a reakciónak és a kormánypauszáléknak épp úgy nem voltam hive, mint az illető a

választójognak. Azt is be kell ismernem, hogy tollam nem irt soha olyan ragyogó írásokat, de viszont Konsten őrnagyot sem ünnepeltem soha. Csak ebben az aránytalanságokat kiegyenlítő és régi tekintélyeket sutba dobó új világban állítható szembe az íróasztal előbbi gazdája velem, aki Jancsó Károly elvtárs szerkesztői asztalához tolokodtam, éppen hogy ezt a különös hangulatot előcsaljam. Hiába ütöm azonban az íróasztalt, szellem nincs, a fekete szellem végleg eltakarodott és én nem emelgetem a kriptakövet.

Most forradalmi kürtöt fuvunk innen. Ablak alatt vörös lobogó. Tulipán-mozgalom kiszáradt cserépébe a nemzetközi proletár egyesülésének, az egész világnak árnyat adó fáját ültetjük. Valaha tragikus aggunk Babits költő szeretőjének kisujjáért innen vezényelt irtó háborút, most fejek körül folynek a vita, vagy mi. Ugyanezt a házat, mely oly nagyon reszketett a munkások jogos haragjától, most a munkások biztató szeretete vérteli. Az idő alaposan megjavult, üldözötték

ből üldözök lettek és szabadok az elnyomottak. A kapitalizmus meghal és vele együtt kerül a sirba a pénzen megvett toll, a kiváltság és a régi rendszer minden bünös igazságtalansága.

A falon még ott lóg gróf Andrassy Gyula lovasított képe. Egy női arckép:

Rákosi Jenő bácsinak

nagyrabecsülő hive Szirbikné.

Rákosi Jenő bácsi fedezte fel ugyanis Szirbik Antalt a költészetnek és valószínűleg ez a kép a jutalma. Ellenben most mennyi fedezni való költő jelentkezik. Minden nap egy csomó vers a proletárforradalomról. Az egyiknek ez a címe: *Repüljön a Hajnal a nagy tehetősebe*. Amennyiben rólam van szó, kijelentem, hogy nincs semmi kedvem ehhez.

Hajnal Jenő.

~~Felolvas szerkesztő és kiadó:~~

~~GÖNDÖR FERENC.~~

Helyettes szerkesztő:
DIÓSZEGNY TIBOR.

Nem, Nem, Soha!

sem vásárolunk
máshol

hangszert,
mint a szakértőnél

HANGSZEROTTHON

Fekete Mihály

mesternél

Budapest, József-körút 9. sz.

Az összes hangszerek, grammofonok és hanglemezek a legnagyobb választékban.